

Szakmai beszámoló

**Veszprém Város Vegyeskara és kóruscsaládja
a Vokál, a VVV Senior és a Dúdoló Népzenei Műhely
2023-ban végzett tevékenységeiről**

Bevezetés

A 2023. esztendő minden veszpréminek örök élményként fog megmaradni az emlékezetében. Városunk olyan megbecsülést és lehetőséget kapott az Európa Kulturális Fővárosa címmel, amelyet sok évtizeden át – talán évszázadokat is mondhatunk? - megalapozott, néhány éve megtervezett, és ebben az esztendőben felmutatott. Mi, akik a zenei neveléssel, a zenei élettel foglalkozunk, szintén magunkénak éreztük a feladatot és a felelősséget is. Már az előkészítő években mindig több gondolat, munka jutott a kulturális évad programjaira, 2023-ban pedig megsokszorozódtak a feladatok, programok, de az élmények és az eredmények is. Veszprém Város Vegyeskara kóruscsaládja nem csak a saját ötleteit, rendezvényeit valósította meg az EKF évében, hanem komoly együttműködéseket kiépítve eleget tett sok egyéb közösség felkérésének, és maga is bevont számos együttest, intézményt a programjaiba. Nagy találkozások, sok értékes közös alkotás időszaka volt ez, összhangban az EKF vezetőinek ars poeticájával. A programok előkészítését és végrehajtását a kóruscsaládon belül is fáradhatatlan, szorgalmas munkatársak végezték, és számtalan szervezője volt az EKF irodának is, akikkel napi kapcsolatban voltunk egy-egy rendezvény alkalmával.

A megvalósult eseményeket itt együttesenként felsoroljuk, és mellékletben még közzé tesszük Veszprém Város Vegyeskara Egyesületének legnagyobb rendezvényéről, a Dalvölgyről készült rövid összefoglalót. Ez mindenképpen értékes kórustörténeti dokumentum.

Veszprém Város Vegyeskara eseményei

16 fellépés - 11 Veszprémbe, 2 határon belül, 3 a Felvidéken

Január 14.	Közreműködés a Bruszniai emlékhangversenyen
Január 21.	Európa Kulturális Fővárosa megnyitó ünnepsége: kóruszene a Városháza előtti „hógömbben”.
Március 1.	A Modern Art Orchestra előadása Kodály Zoltán szellemében - a VVV közreműködik a Debreceni Kodály Kórusral együtt
Március 16.	Fellépés a Veszprém Vármegyei Rendőrfőkapitányság ünnepi állománygyűlésén
Május 19-21.	XIX. Kodály Napok Galántán – 3 fellépés: Deákin, Diószegen és Galántán a záróünnepségen
Június 1-4.	Dalvölgy: a Magyar Kórusok Ünnepe az EKF támogatásával Veszprém Város Vegyeskara Egyesületének nagyrendezvénye 2 fellépés: Magyar Kórusok Találkozója nyitókoncert a Hangvillában, Dalvölgy az ActiCity színpadán: közös ének bemutatókórus és részvétel az oratóriumkórus műhelyében

Szeptember 17.	„Énekeljete az Úrnak” – önálló hangverseny a márkói Szent Márk templomban – az EKF sorozatában
Szeptember 28.	„Simonyi–matiné” ajándékhangverseny a Vokállal együtt, az ének-zenei osztályok diákjainak
Október 2.	Zenei Világnap – Veszprém együtteseinek koncertje a Lovassy Gimnáziumban – a VVV szervezésében
Október 15.	A VVV részvétele a Romantikus Kórusfesztivál zárókoncertjén - a Veszprémi Liszt Ferenc Kórustársaság szervezésében ősbemutató az összkarral
November 3.	Halottak Napja alkalmából hangverseny a Pannon Egyetemen - Verdi: Requiem
November 4.	Budapest Zeneakadémia – Verdi: Requiem a Semmelweis Egyetem alapítványának jótékonyági koncertje
December 22.	Karácsonyi körút Európában: a VVV kóruscsalád hangversenye a Hangvillában

Művész partnereink voltak az év folyamán

Zenekarok:

Győri Filharmonikus Zenekar, Medikus Zenekar,
Mendelssohn Kamarazenekar, Modern Art Orchestra,
Kőris Zenekar - népzene, Swing-Swing Zenekar - jazz

Karmesterek, karnagyok:

Dubóczky Gergely, Somos Csaba, Csillag Béni,
Kocsis-Holper Zoltán, Lukács Elek

Hangszeresek:

Józsa Eleonóra – állandó korrepetitorunk – zongora
Friedler Magdolna – orgona
Bánó Tamás – gitár

Énekes szólisták:

Miksch Adrienn, Bakos Kornélia, Fodor Szabina Barbara,
Bartos Barna, Dani Dávid

Vers: Sz. Csordás Éva

Vetítés: Kovács Dániel

Kórusok:

Kodály Kórus - Debrecen, Kodály Zoltán Daloskör - Galánta,
Laudate Kamarakórus – Sepsiszentgyörgy, Óbecsei Schola Cantorum,
Partiumi Keresztény Egyetem Vegyeskara – Nagyvárad,
Semmelweis Egyetem Kórusa, Szent Korona Kórus – Ipolybalog,
Városmajor Kamarakórus, Veszprémi Liszt Ferenc Kórustársaság,
Zürichi Magyar Ökumenikus Golarits Kórus,
valamint a Dalvölgyben részt vevő mintegy félszáz további énekkar!

A Dalvölgy vezető munkatársai:

Horváth Viola, Erdélyi Ágnes, Bazsó Zsuzsanna, Semsei Sándor,
Hudi Zsuzsanna, Székér Zsófia, C. Szalai Ágnes, Vikman Pál,
Mindszenty Zsuzsanna, Bánó Tamás Barnabás, Hraschek Katalin, Cseri Zsófia,
Kiss Zoltán, Szabóné Antal Edit, Schalbert Judit, Vásárhelyi Dániel, Bolla Milán
valamint a Hangvilla és ActiCity felelős munkatársai

Az előadott művek

Oratóriumok: A. Vivaldi: Magnificat, G. Verdi: Requiem, Kocsár Miklós: Magnificat

Új kórusművek:

Kodály-Petőfi: A magyar nemzet, Kodály-Batiz: Jövel Szentlélek Úristen,

Orbán György: XI. mise tételei, Balogh Máté: Negatio Petri, Bella Máté: Nyári sanzon

18 európai karácsonyi ének és kisebb művek a Dalvölgyre

Az aktuális repetoárból a hangversenyeken előadtunk mintegy 20 további kórusművet.

Szakmai értékelés:

Veszprém Város Vegyeskara - mint „anyaintézmény” - 67 éves, éppen újabb generációváltást él át. Nem csak az énekesek változása szembetűnő, de a közösség belső vezetésében is folyamatos mozgások vannak, állandó figyelmes szervezésre van szükség. Ennek ellenére óriási siker lett a Dalvölgy és benne a Magyar Kórusok Találkozójának a megrendezése, amely az év csúcspontja volt. Két különlegesen értékes hangversenyt is létrehoztunk: Halottak Napjára a Verdi Requiem szólalt meg, karácsonykor pedig vetített képekkel utaztuk és énekeltük körbe Európát, szimbolikus lezárásaként a kulturális főváros évének. Ismét nagy sikerrel képviseltük az anyaországot a felvidéki Kodály Napokon, és vittük el az értékes kórusmuzsikát közelebbi környezetünkbe, iskolába, falusi templomba, állami intézménybe. A kórus magas művészi színvonalon dolgozik, és bár nehéz, de nem engedhetünk a heti két esti próba rendszerességéből. Ez utóbbi, ami a változó életkörülmények között egyre nagyobb feladat a műkedvelő énekesek számára. Reményteli azonban, hogy megtalálják bennünket az énekelni, az értékes muzsikát közösségben alkotni vágyók.

VVV Vokál – az ifjúsági vegyeskarunk

22. évadát kezdte meg az utánpótlás nevelésére hívatott együttes, amely minden tanév elején kissé átalakul, a fiatalok élethelyzetének változásai miatt. Az elmúlt pár évben azonban inkább gyarapodott a létszám, sok a lelkes, példamutató muzsikussá fiatal közöttük. A heti egy próba elég kevés a programok előkészítéséhez, ezért félévente tartunk edzőtáborokat, próbahétvégeket. A Vokál az EKF évében a felnőttekkel azonos mértékű jelenlétet vállalt és teljesített! Számos helyen képviselte a veszprémi muzsikussá fiatalokat, rendszeresen felbukkantak riportokban, kisfilmekben, fotókon. Nem véletlen, hogy a Japán – EU nemzetközi projekt vezetői is a Vokált találták meg, hogy a Tokorozawából érkező „Fény” Gyermekkórus házigazdái legyenek a MusiColours Fesztivál keretében. Ez a találkozás mély nyomot hagyott mindkét kórusban, jelenleg azon dolgozunk, hogy a viszontlátogatás Japánban létrejöhessen. Zeneileg is sokat érett a kórus, a 40 fölötti létszám már szép hangzást, változatos repertoárt tesz lehetővé. Ugyanolyan lelkesen énekelték a Dalvölgy vokális könnyűzenei számait, mint a japán dalokat és az európai karácsonyi repertoárt, az év folyamán mintegy 30 kisebb-nagyobb dalt, kórusművet adtak elő. Bár nagyon nehéz megszervezni, összetartani a csapatot, de mindig új öröm hallani a megszülető előadásukat.

A Vokál fellépései – 14 esemény Veszprémben, 3 vármegyén belül

Január 14.	Közreműködés a Brusznai emlékhangversenyen
Január 21.	Európa Kulturális Fővárosa megnyitó ünnepsége: kóruszene a Városháza előtti „hógömbben” – a Vokál önálló műsora
Március 17.	Swing-Swing Kávéház a Hangvillában: „Generációk találkozása” címmel a Vokál fellépése a zenekarral

Március 31.	Csermák Napok – Gálhangverseny
Május 25-31.	A japán „Fény” Gyermekkórus vendéglátása családoknál a MusiColours Ifjúsági Zenei Fesztivál keretében, 2 közös fellépés: az Óváros téren és az ActiCity színpadán
Június 1-4.	Dalvölgy – a Vokál 2 fellépése: a Magyar Kórusok Találkozója nyitókoncertjén és a Dalvölgy vokális könnyűzenei műhelyében
Június 15.	Magyarpolány – énekeseink közreműködése a művészeti iskola filmfelvételén: Elveszett dallamok A bemutató szeptember 16-án volt a FOTON-ban.
Augusztus 17-20.	Vokál tábor a felsőörsi Snétberger Zenei Központban Fellépések: 18-án Alsóörs Török-ház udvara – önálló műsor 20-án a nemzeti ünnep alkalmából Felsőörsön a Civilház udvarán
Szeptember 25.	Japán művész metronóm–installációjának avatása a Zeneiskola melletti színpadon, az EKF nemzetközi programjai keretében
Szeptember 27.	„Cukik a cukiban” a Vokál koncertje a Kokó Cukrászda teraszán, Veszprémi Liszt Ferenc Kórustársaság EKF sorozatában
Szeptember 28.	„Simonyi–matiné” ajándékhangverseny a Vegyeskarral együtt, az ének-zenei osztályok diákjainak
Október 2.	Zenei Világnap – a Lovassy Gimnáziumban a Vokál és a Lovassy Kórus közös „Dalvölgy” műsora
December 16.	Csermák Karácsony – fellépés a Pannon Egyetem aulájában
December 22.	Karácsonyi körút Európában – a VVV kóruscsalád koncertje a Hangvillában – a Baltikum és Skandinávia énekei a Vokállal

VVV Senior

Kóruscsaládunk legfiatalabb tagja a legidősebb énekeseket fogja össze. A covid-válság után hoztuk létre az évtizedek óta, sőt egész életükön át zenével élőknek ezt a daloló közösséget. A Z-Vitamin (Zene-Vitamin) néven indult együttes maga választotta később a VVV Senior nevet, ezzel is jelezve, hogy hozzánk tartoznak. A hölgyekből álló kórus létszáma folyamatosan gyarapszik, jelenleg 18-an vannak,

művészeti vezetőjük Farsang-Törös Krisztina zenetanár, karnagy.

Zenei fejlődésüket jelzi, hogy a templomi liturgikus szolgálatok mellett már hangverseny pódiumra is álltak, a VVV Családi koncertjén mutatkoztak be a Hangvillában.

A kórustagok rendszeresen járnak a heti egy próbára, szeretnek ehhez a közösséghez tartozni. Névnapokat, születésnapokat is tartanak szeretetvendégség jelleggel a kóruspróba végén. Két külön társasági eseményük volt, nyáron az évadzárás és karácsony előtt az ünnep alkalmából, amelyek kötetlen beszélgetésről, sütés-főzésről, vendéglátásról és éneklésről szóltak.

Fellépések – 5 alkalommal Veszprémben és környékén

Január 14.	Néhányan közreműködtek a Brusznai emlékhangverseny kórusában
Február 11.	VVV Farsangi bálon énekeltek – Vavrincz Béla: Marosszéki dalok
Június 1.	VVV családi koncert a Dalvölgy/Magyar Kórusok Találkozója keretében
Október 15.	Zenés szolgálat a veszprémi Evangélikus templom Istentiszteletén a 12. Nemzetközi Romantikus Kórusfesztivál keretében (EKF)
December 17.	Adventi zenés szolgálat a Nemesvámosi Református templomban

A VVV Senior 2023. évi repertoárja:

Vavrinecz Béla: Marosszéki dalok
 Bárdos Lajos: Álmodj jól, Kurjantós, Szvit szlovák népdalokra,
 Szellő zúg távol, Tisza partján mandulafa
 Pászti Miklós: Repülj madár
 Bartók Béla: Három gömöri népdal
 Thomas Tallis: All Praise to You
 B. Coulais: Vois sur ton chemin
 Bedrich Smetana: Csillagom
 C. Franck: Dexter Domini
 A. Diericx: Mise
 W. A. Mozart: Lacrimosa – kánon
 Karácsonyi énekek

Dúdoló Népzenei Műhely

2016. év elején alakult az autentikus magyar népdaléneklést tanító-tanuló énekes nagy sikerrel vesznek részt Veszprém és környéke zenei életében, önállóan és a VVV rendezvényein is. Beszámolójukból kiderül, hogy az EKF évében is sokszor megjelentek különböző típusú programokban, képviselve a magyar népi hagyományokat. Tudásukat gyarapítják, megméretik a kurzusok és versenyek által. Óriási szakmai siker, hogy egy növendék már a hivatásos népzeneész pályára lépett.

Az országos Csoóri program támogatását rendszeresen elnyeri a Dúdoló, idén június elején sikerült bársonycipőket és nyakláncokat vásárolni, amelyek remek kiegészítői a fellépő ruháiknak.

Fellépések – 8 Veszprém, 3 a környék falvaiban

Január 21.	Veszprém – EKF nyitórendezvény – fellépés a Gyöngyvirág Népzenei Együttessel
Március 31.	Csermák napok – koncert a Gyöngyvirág Népzenei Együttessel
Április 10.	Húsvéti koncert a Kőris Zenekarral Balatonfüzfőn
Április 21.	A népzene tanszak jubileumi koncertje a Csermák Antal Zeneiskolában
Április 23.	Pécsely - A csipkeverők és kézművesek önálló kiállításának megnyitója
Június 1.	VVV Családi koncert - Dalvölgy EKF – fellépés a Kőris zenekarral a Hangvillában
Június 16.	Folkhétvége - Veszprém, Óváros tér – a Hagyományok Háza EKF rendezvénye, koncert a Gyöngyvirág Népzenei Együttessel
Június 22.	Nemzetközi Konferencia a Hangvillában (EKF): „A múltban gyökerező identitás jelene és jövője”
Október 2.	Zenei Világnap - fellépés a Lovassy Gimnáziumban
December 8.	Adventi koncert a Csermák Antal Zeneiskolában a Gyöngyvirág Népzenei Együttessel.
December 22.	Felsőörs – Karácsonyi koncert

Versenyek, eredmények:

- Március 7.** Pétfürdő: az Oktatási Hivatal szervezésében „Tiszán innen, Dunán túl...” népdaléneklési verseny Veszprém megyei fordulója:
Kiss Róza kiemelt arany, Foltán Zsóka kiemelt arany,
Fehér Panna kiemelt arany oklevél
A Dúdoló Énekegyüttes arany oklevél
A Dúdoló Énekegyüttes, Kiss Róza és Foltán Zsóka továbbjutottak az országos fordulóra.
- Március 25.** Oroszlány: Vass Lajos Népzenei Találkozó és verseny középdöntő
Kiss Róza, Foltán Zsóka és Baksa Kata kiemelt arany oklevelet kapott és továbbjutottak az országos döntőbe.
- Május 13.** Érd: „Tiszán innen, Dunán túl...” országos népdaléneklési verseny
Kiss Róza ezüst, Foltán Zsóka ezüst,
a Dúdoló Énekegyüttes kiemelt arany oklevélben részesült.
- Október 7.** Budapest: Vass Lajos Népzenei Találkozó és verseny országos döntőjén
Kiss Róza és Foltán Zsóka Nívódíjban részesült.
- Október 14.** Budapest: Vass Lajos Népzenei Találkozó és verseny országos döntőjén
Baksa Kata kiemelt Nívódíjban részesült.

Képzések, népdalkurzusok:

- Május 6-7.** Baja: A Duna Népzene-Néptánc Tanoda szervezésében
moldvai és gyimesi népdalkurzuson vettek részt.
- Június 26.** Veszprém: Moldvai és ördögösfüzesi népdalkurzus
Tintér Gabriellával a Csermák Antal Zeneiskolában.
- pályázati forrásból, saját szervezésben

Zenetörténeti előadások

A hagyományos zenetörténeti előadások sorozata 2023-ban az EKF támogatásával a Veszprémi Liszt Ferenc Kórustársaság szervezésében valósult meg. Tartalmában a veszprémi zenei és kulturális élet jeles egyéniségeit és műhelyeit mutatta fel, a sorozat helyszíne a Csermák Antal Zeneiskola volt. Két előadás érintette Veszprém Város Vegyeskara munkáját.

- Január 27.** „Dalnok jó, dalnok megy, de örök a nóta”
– Veszprém Város Vegyeskara történetéről –
a Veszprémi Liszt Ferenc Kórustársaság EKF rendezvénye
Erdélyi Ágnes előadása a zeneiskolában
- Március 24.** „Ardere et lucere” – Zámbo István művészetéről
Dr. M. Tóth Antal előadása a zeneiskolában – VLFK EKF
- Március 31.** Szintén az EKF támogatásával az Érseki Főiskola szervezésében
tartott előadást Erdélyi Ágnes a Jutasi Köztér helyszínén
„Veszprém zenei élete a püspökség alapításától napjainkig” címmel

Közösségi élet és kiadvány

Az amatőr művészeti együttesek életének a hangversenyeken, szakmai programokon kívül fontos eseményei a különböző családi, kisközösségi és nyilvánossági rendezvények, 2023-ban ezek is szép számban előfordultak.

Február 11.	VVV Farsang a próbateremben
Február 21.	Riport a Bartók Rádióban a Dalvölgy eseményeiről: Erdélyi Ágnessel Kecskés Barbara beszélget
Március 4.	Reklám-spot felvétel az Óváros téren a Dalvölgy számára
Március 9.	Az EKF arcai: videofelvétel Erdélyi Ágnessel
Május 4.	Sajtótájékoztató a Dalvölgy eseményeiről a Hangvillában
Június 8.	Dalvölgy záróparty a próbateremben
Július 7.	Mahler: Ezrek szimfóniája előadása a Gyárkertben: a Magyar Állami Operaház kórusával 13 veszprémi énekes is fellépett, köztük a VVV 5 tagja
Július 22.	Kórus-piknik a Formán család tobruki kertjében
Augusztus 20.	Magyar Ezüst Érdemkereszt kitüntetésben részesült Erdélyi Ágnes zenetanár, karnagy, művészeti vezető
Augusztus 22.	Zsírosné Pásztor Klára – énektanár, régi kórustagunk 90. születésnapjára zenés köszöntés a zeneiskolában
Augusztus 26-27.	Évadnyitó edzőtábor a tótvázsonyi Cseri kastélyban
Szeptember 14.	Megemlékezés Zámbo Istvánról a temetőben Vörös Lászlóné Erzsi emlékeivel, gondolataival
Szeptember 28. – Október 1.	Pueri Cantores Katolikus Ifjúsági Kórustalálkozó (EKF) Vokálos énekesek és Erdélyi Ágnes karnagy közreműködésével
Október 16.	Beszélgetés Veszprém kórusfesztiváljairól Kovács Gáborjával a Papírkutya kávézóban: M.Tóth Antal, Erdélyi Ágnes (EKF)
December 9.	G. Somos Margit Csöppi néni búcsúztatása a Vámosi úti temetőben

Hosszú válogatás, a technikai és jogdíjas feladatok elvégzése után februárban vehettük kézbe a 12 év (2010–2022) fellépéseiből összeállított dupla CD-t, Golarits Miklós hangfelvételeinek válogatását, „A pódiumon Veszprém Város Vegyeskara” címmel. 50 hangverseny legszebb, különleges részleteit választottuk ki, a hangmérnöki utómunkákat Osváth Zoltán végezte.

Tematikus blokkokban a kóruscsalád minden tagja hallható, színes, változatos zenei válogatás, kincs és öröm mindnyájunk számára!

Zárszó

Európa Kulturális Fővárosának lakosaiként csodálatos pezsgésben, fejlődésben, összefogásban és rengeteg megtérülő munkában volt részünk. Reméljük, hogy az „alapfordulatra” visszatérve is megmarad a figyelem és az együttműködés a városunk szellemi, művészeti életét irányító, befolyásoló szereplők között! Ez lenne 2023 legnagyobb hozadéka. „A zene városa” cím továbbra is sarkall és kötelez minket, hogy dolgozzunk az értékes művészet fenntartásáért, így a VVV kóruscsalád változatlanul odafigyel a kicsik-nagyok énekes művelésére, az iskolák, kórusok összetartására, a hasznos és szép szakmai programok továbbvitelére. Folytatjuk a Magyar Kórusok Találkozóit – határon inneni és túli résztvevőkkel -, folytatni szeretnénk a Dalvölgy egyedi struktúrájú kórusünnepét, és a sokszor nehéz hétköznapi művészet általi boldogabbá tételét!

Szőnyi Erzsébet zeneszerző, Kodály tanítvány most lenne 100 éves, 5 éve nyugszik a Farkasréti temetőben. Utolsó üzenete az utódok számára: „A tűznek nem szabad kialudni!”

Erdélyi Ágnes

karnagy, művészeti vezető

Veszprém, 2024. január 31.

Dalvölgy - Az éneklő Magyarország ünnepe Veszprémben

Veszprém Város Vegyeskara Egyesület rendezésében

2023. június 1. – és 4. között került megrendezésre Veszprém városában a Dalvölgy, „Az éneklő Magyarország ünnepe”. Ebben az esztendőben Veszprém és a Bakony – Balaton Régió Európa Kulturális Fővárosa. Kiemelt, ünnepi esztendőben valósulhatott meg tehát, a Veszprém – Balaton 2023 Európa Kulturális Fővárosa program támogatásával és így módon méltó, fontos helyre került ez a nagyszabású kórusrendezvény. Mintegy 1300 énekes, 56 kórusból, karnagyai, valamint a közreműködő hangszeres muzsikások gyönyörű létszámot adnak ki. Megvalósult egy álom, **Erdélyi Ágnes** szavaival: ”...egyszer talán – az észt Dalmezőn 150 éve hagyományos Dalünnephez hasonlóan – nekünk is lehetne egy olyan nemzeti dalos találkozónk, amikor az ország minden csücskéből összesereglett énekesek kiváló karnagyok vezetésével a közös kóruskincsből együtt énekelnek.” Fontos cél volt továbbá, hogy a megszólaló repertoár széles ívű legyen, sokszínű – hangozzanak el ritkábban énekelt kórusművek is; hogy szülessenek a Dalvölgyre írott új kórusművek, melyek ősbemutatójára itt kerül sor; a kórusműhelyek vezénylésére kapjon lehetőséget minél több fiatal karnagy; szerepeljenek a programban határainkon kívül élő magyar kórusok, jöjjenek létre hangversenyek Veszprémben és a közeli településeken a Nemzeti Összetartozás Napján. A koncepció kibővült a nagy hangversenyfolyamot megelőző napokban tartott Karnagyi kurzussal, és városszerte adott hangversenyekkel.

A Dalvölgy programjának művészeti vezetője *Erdélyi Ágnes karnagy*, programigazgatója *Horváth Viola kulturális menedzser*, kommunikációs vezetője *Semsei Sándor* – Sassetta 26 Consulting Kft. - volt. A Művészeti tanács tagjai: *Vikman Pál karnagy*, a Veszprém – Balaton 2023 Európa Kulturális Fővárosa zenei referense és *Bánó Tamás Barnabás zeneszerző, karnagy*, a zeneszerző pályázat asszisztense, valamint szakmai partnerként a Magyar Kórusok, Zenekarok és Népzenei Együttesek Szövetsége – KÓTA képviselőjében *Mindszenty Zsuzsanna karnagy*, társelnök és *Hraschek Katalin karnagy*, az Ifjúsági Énekkari és Zenepedagógiai Szakbizottság elnöke. Feltétlenül ide kívánczik még *C. Szalai Ágnes* neve is, aki a Dalvölgy műsorfüzetének szerkesztője. Köszönet illeti a rendezvényhez nyújtott támogatásáért a *Hangvető Kft-t és Isola Annát*.

2023. június 3-án részese voltam az Ünnepi hangversenyfolyamnak. Végigélvezhettem az énekkari műhelyek bemutatkozását, a műhelyeket összekötő közös éneklések megszólalását. Beszélgettem sok karnaggal és kórusénekesekkel. Ezt a beszámolót azonban nem csak a fenti, személyes tapasztalatok alapján írom. A Dalvölgyben részt vevő valamennyi kórus karnagyát és a műhelyvezető karnagyokat is megkerestük írásban, kérdőíves formában informálódunk véleményükről, benyomásaikról. Nagy többségük, a megkérdezettek 67%-a megtisztelt azzal, hogy véleményét, gondolatait őszintén kifejtette, a kérdőívet visszaküldte. A részletes tanulmány nagyon fontos a szervezők számára, hogy e plasztikusabb és pontosabb kép alapján tudjanak/ tudjunk egy esetleges folytatásnál dolgozni. Ebben az írásban szeretnék szélesebb kör számára hírt adni a Dalvölgy történéseiről.

A Dalvölgy a több éve hagyományos, határokon túli magyar együtteseket vendégül látó „**Magyar Kórusok Találkozója**” programjaival és ezen belül **Karnagyi Kurzussal** kezdődött. **Június elsején és másodikán kerekasztal beszélgetésekre és előadásokra** került sor a Hangvillában, - a veszprémi kórusfesztiválok története, kórusélet a határokon túl, az európai fesztiválok jelenlegi helyzete, és komponálás kórusokra - aktuális témákban. A beszélgetések résztvevői voltak: Kovács Gáborján, a Pannon Egyetem docense, művészettörténész, a VVV családtagja; C. Szalai Ágnes szerkesztő, a Vivace fesztiválok ötletgazdája; Dr. Papp Sándor professor emeritus, Veszprém Város Vegyeskarának volt elnöke; Sutus Áron, a Vajdasági Magyar Művelődési Szövetség elnöke; Golarits Gyöngyi, a Zürichi Magyar Ökumenikus Golarits Kórus alapítója; Lőfi Gellért karnagy, Sepsiszentgyörgyről; Balogh Máté zeneszerző, a Magyar Zeneszerzők Egyesületének elnöke; Dr. Balatoni Sándor és Bánó Tamás Barnabás zeneszerző. Előadást tartott: Nemes József karnagy, a debreceni Lautitia Kóruscsalád művészeti vezetője; Isola Anna nemzetközi projekt – tanácsadó; Dr. Váradi Judit egyetemi docens, Debreceni Egyetem Zeneművészeti Kar; Dr. Mindszenty Zsuzsánna karnagy, a KÓTA társelnöke. A kurzus részeként *nyílt próbát tartott* Ney Andrea karnagy a Városminor Kamarakórusral. A beszélgetések és előadások moderátora Dr. Cseri Zsófia karnagy, a Liszt Ferenc Zeneművészeti Egyetem tanára volt.

A Magyar Kórusok Találkozója nyitányaként *június elsején, csütörtökön koncertet adott Veszprém Város Vegyeskara teljes kóruscsaládja*: a VVV hangversenykórus, a Vokál Ifjúsági Kórus, a Dúdoló Népzenei Műhely és a VVV Senior. A koranyári estében pedig *szerenád*ot kaptak a veszprémiek a Kossuth utcán és a Szent Imre téren: a VVV kóruscsalád mellett határon túli vendégkórusok énekeltek. *Június másodikán* a Hangvillában került sor a *Magyar Kórusok Találkozója* Gálakoncertjére. Itt fellépett a **Galántai Kodály Zoltán Daloskör Józsa Mónika karnagy** vezényletével, a **Partiumi Keresztény Egyetem Vegyeskara Nagyváradról Kovács Gábor karnagy úrral** az élén, a **Laudate Kamarakórus Sepsiszentgyörgyről Lőfi Gellért vezényletével**, az **Óbecsei Schola Cantorum Stefaniga Ottília karnaggal**, valamint a **Városminor Kamarakórus Ney Andrea vezényletével Budapestről**.

Verőfényes kora nyári nap köszöntött a Dalvölgy résztvevőire és közönségére **június 3-án**, a nagy koncert, az **Ünnepi hangversenyfolyam** napján. A legtöbbben ezen a reggelen érkeztek Veszprém gyönyörű városába, hogy fél 11-től megkezdődhessenek a **próbák a 9 műhelyben**. Játsszunk el a gondolattal, hogy helyszínről helyszínre ugorva láthatjuk próbálni az ActiCity Tánc- és Mozgásművészeti Központban az **„Énekeljétek az Úrnak”** – magyar ökumenikus egyházzenei profilú műhely tagjait: a Daróci Bárdos Tamás Vegyeskart Hajdúböszörményből – karnagyuk Gáll Péter, a Laudate Kamarakórust Sepsiszentgyörgyről – karnagyuk Lőfi Gellért, a Maróthi György Pedagógus Kórust Debrecenből – karnagyuk Gáll Péter, az Orlando Énekegyüttest Veszprémből – karnagyuk Vikman Pál, a Vajdaságból az Óbecsei Schola Cantorumot – karnagyuk Stefaniga Ottília, és a Szent István Bazilika Énekkarát Budapestről – karnagyuk Farkasházi Dávid, valamint a Győri Filharmonikus Zenekar Kamaraegyüttesét és az orgonán közreműködő Zsilinszky Cecíliát. **Ezt a műhelyt Farkasházi Dávid karnagy úr vezette.** Ha kilépünk a szabadba, ott látjuk próbálni **Somos Csaba karnagy urat**, aki a **„Tu es Petrus” műhelyt** vezeti és magyar oratóriumok részleteiből tart próbát az egi Cantus Agriensis tagjainak, a budaörsi KataPult Kamarakórusnak – karnagyuk Ihász Kata, a pécsi Mecsek Kórusnak – karnagyuk Balatoni Sándor, a Váci Harmónia Kórusnak – karnagyuk Szarka Tamás, a főtí Vásárhelyi Zoltán Férfikarnak - karnagyuk Ress Tamás és Veszprém Város Vegyeskarának – karnagyuk Erdélyi Ágnes, valamint a Győri filharmonikus Zenekarnak és az

énekes szólistáknak: Murányi Mártának és Korbász Viktornak. Lépünk át a Hangvilla Multifunkcionális Közösségi terébe, ahol a Hangversenyterem telis-tele van gyerekekkel. A **„Száll a felhő” gyermekkari műhelyt Nemes József karnagy úr** vezeti. Lássuk a kórusokat! Bárdos Lajos Gyermekkar – Budapest, karnagyuk Besse Attila, Ferencsik Kamarakórus Balatonfüredről, karnagyuk Zsár Éva, Harmat Gyermekkar – Budapest, karnagyuk Grábler Dóra, Kós Gyermekkar Fesztiválkórusa – Budapest, karnagyuk Barabás Edina, Pueri Castelli Gyermekkórus – Várpalota, karnagyuk Horváthné Csomó Orsolya, Violin Gyermekkar – Balatonfüred, karnagyuk Lennertné Primmer Petra, valamint a Vörösmarty Gyermekkar – Budapestről, karnagyuk Zsákainé Papp Anita. Velük próbált a zongorakísérő: Józsa Eleonóra. A Konferenciateremből a régizenei profilú **„Eleinkkel jól tett Isten”** elnevezésű műhely hangjai szűrődnek ki. A műhely kórusai: Argenteus Hangműhely és Kórus – Szeged, karnagyuk Kovács Gábor, Gaudium Kórus – Tárnok, karnagyuk Szinyéri Judit, a Partiumi Keresztény Egyetem Vegyeskara – Nagyvárad, karnagyuk Kovács Gábor, a Várpalotai Bányász Kórus – karnagyuk Borbás Károly, valamint a Zirci Városi Vegyeskórus – karnagyuk Géring Klára. Ebben a műhelyben közreműködött a Szegedi Régizene Együttes. **A műhely vezetője: Kovács Gábor karnagy úr.** Veszprém Város Vegyeskarának próbatermét ezúttal a **„Nem csak búslakodó”** elnevezésű műhely kórusai foglalták el, akik magyar népdalokat és népdalfeldolgozásokat szólaltattak meg **Ney Andrea karnagy vezetésével.** Ebben a műhelyben részt vett a Cantabile Vegyeskar Ajkáról, karnagyuk Eisennágel Erika, a Mihálka György Vegyeskar Nőikara Makóról, karnagyuk Gilinger Ildikó, az Eszterházy Károly Katolikus Egyetem Énekkara Egerből – karnagyuk Kabdebó Sándor, valamint a Kardos Pál Pedagógus Énekkar Ceglédre – karnagyuk Soltészné Lédeczi Judit. Az izgalmas próbán közreműködött az előadáshoz nélkülözhetetlen Szirtes Edina Mókus hegedűn, Kertész Ákos ütőhangszereken, Lisztes Jenő cimbalmon, és Pálhegyi Máté fuvolán. Ha még nem fáradtak el a virtuális túrán, akkor lépünk tovább a Csermák Antal Zeneiskolába! Itt próbált ugyanis **Kocsis – Holper Zoltán karnagy úr** magyar költők verseire írott vegyeskarokat a **„Lépnél egyet előre, lépnél egyet hátra - Petőfi 200”** elnevezésű műhely kórusaival. Nevezetesen az Alba Regia Vegyeskarral – Székesfehérvárról - karnagyuk Kneifel Imre, a Budapesti Lantos Kórusal - karnagyuk Szarka Tamás, az ELTE Savaria Egyetemi Kórusal Szombathelyről - karnagyuk Horváthné Csomó Orsolya, a Galántai Kodály Zoltán Daloskörrel - karnagyuk Józsa Mónika, valamint a budapesti Musica Ludens Kamarakórusal - karnagyuk Balás Péter. Zongorán közreműködött Golarits Flóra. A Pannon Egyetem kamaratermében **Pfeiferné Takács Hajnalka karnagy** vezetésével próbáltak bakonyi sváb dallamokat Bauernhuber Andor feldolgozásában a **„Heimatklänge”** elnevezésű műhely együttese: az Ajkarendeki Német Nemzetiségi Dalkör – karnagyuk Gröberné Adorján Renáta, a Deutsch Klub Veszprém – karnagyuk Némethné Gál Csilla, és sajnos nem lehetett már velük Fertig Erzsébet karnagy; az Edelweiss Német Nemzetiségi Dalkör Bakonyánáról – karnagyuk Szöllősi Attiláné, a Gannai Asszonykórus – karnagyuk Pillerné Földi Ilona, a Tótvázsonyi Német Nemzetiségi Dalkör – karnagyuk Hauck Jánosné, az Úrkúti Asszonykórus – karnagyuk Fehér Jánosné, a Városlódi Vegyeskar - karnagyuk Bankó Mónika, valamint Pfeiferné Takács Hajnalka karnagy három együttese: a Heimatklang aus Waschludt Városlódról, a Német Nemzetiségi Dalkör Herendről, és a Steixner István Német Nemzetiségi Egyesület Márkóról. Hangszeres közreműködőik voltak: a Bauernhuber Családi Zenekar és Weisz Ádám harmonikás. A Simonyi Zsigmond Ének-zenei és Testnevelési Általános Iskola adott otthont az **„Almafa álma” nőikari műhelynek.** **Mindszenty Zsuzsanna vezetésével** magyar költők verseire írott kórusműveket adtak elő. A műhelyben részt vevő kórusok: Ajkai Pedagógus Nőikar – karnagyaik: Petheő Balázsné és Cserhádi Csilla, az Andor Ilona Baráti Társaság Kodály Kamarakórusa – karnagyuk

B. Horváth Andrea, a Diósdai Nőiakar – karnagyja Sirákné Kemény Kinga, a Gizella Nőiakar Veszprémből – karnagyuk Borbásné Gazdag Gabriella, a Musica Nostra Nőiakar – karnagyuk Mindszenty Zsuzsánna, a Pataky Nőiakar – karnagyuk Fazekas Ágnes, valamint a Telki Nőiakar – karnagyuk Halász Károly. Zongorán Győrfi Judit működött közre. Végül kukkantsunk be a Lovassy László Gimnáziumba, ahol „**A régi égi Balaton**” műhely próbált **Hetei – Bakó Benedek karnagy** vezetésével, magyar vokális könnyűzenét megszólaltatva. A kórusok: Cisz – Harmónia Énekegyüttes – Budapest, karnagyuk Kása Andrea, a Jubilate Nőiakar Ajkáról – karnagyuk Hartinger Nándorné, a Lovassy Vegyeskar – karnagyuk Bankó Mónika, a Polifónia Vegyeskar Hatvanból – karnagyuk Regős Zsolt, a Song Factory Budapest – karnagyuk Hetei-Bakó Benedek, a VVV Vokál – karnagyuk Erdélyi Ágnes, valamint a Zobor Hangja Vegyeskar Kolonból – karnagyuk Csáky Antal. Hangszeres közreműködők: Vonderviszt Lajos zongora, Palkovics György dob, Koppány Zoltán basszusgitár.

Fantasztikus ez a rengeteg közreműködő – ismét leírom: 56 kórusból mintegy 1300 énekes! A műhelyek elnevezését látva is kirajzolódik az a rendkívül széles skála, amelyen a Dalvölgy koncertfolyama stílusában mozgott a magyar népdaloktól a régi magyar zenén, a bakonyi sváb dallamkincsen és az ökumenikus egyházzene át a gyermekkari irodalmat érintve egészen a kortárs zenei produkciókig, kicsit kikacsintva a könnyedebb vizekre, s végül megkoronázva Liszt Ferenc csodálatos alkotásának részletével.

Nagy változatosság jellemezte a rendezvényt a kórusfajtákat tekintve is, hiszem egészen más a hangzása a gyermekkari műhelynek, a nőikari műhelynek, a könnyűzenei műhelynek, s a vegyeskaroknak.

Érdemes átgondolni, hiszen mindenhol ott szerepel a helységnév a kórusoknál -, hogy a földrajzi érintettség is mennyire széles országunkon belül is – ez azért is örömteli, mert jelzi a magyar kórusok és karnagyaik érdeklődését és vállalkozó kedvét. A szervezőket dicsérő szép gesztus, hogy hallhattuk - láthattuk Galánta, Fülek, Kolon, Nagyvárad, Óbecse, Sepsiszentgyörgy, Zürich kórusait, kórusénekeseit is.

Jó gondolat volt és komoly vállalás, hogy szülessenek a Dalvölgyre – az éneklő Magyarország ünnepére új magyar kompozíciók. A következő művek bemutatóit hallhattuk: Szirtes Edina Mókus: Nem csak búslakodó; Bánó Tamás Barnabás – Petőfi Sándor: Száll a felhő; Virágh László – Sárközi Máté: Ének az katonákról; Cseh Tamás – Másik János – Bereményi Géza: A hatvanas évek; Tóth Péter – Mechler Anna: Almafa álma; Balogh Máté: Negatio Petri. Horváth Márton Levente: Szent Mihály himnusz című kompozíciója pedig a szerző 2017-ben írott művének a Dalvölgy számára átdolgozott változatában szólalt meg. A karnagyok visszajelzéseiből is tudható, hogy a művek megtanulására rövid idő állt rendelkezésre, és a kortárs alkotások szokatlan nehézségeket is rejtettek akár ritmikai szempontból, akár az osztott szólamok miatt vagy a disszonáns harmóniák, szokatlan ugrások tekintetében. Kicsit hosszabb idő, illetve több helyszíni próba jó lett volna. Ezzel együtt is üdvözlendő dolog a kortárs kórusművészet ilyen fajta támogatása. E nehéz terepen is tökéletes élményt adott a gyermekkari műhely előadása Bánó Tamás Barnabás művét megszólaltatva Nemes József vezényletével, valamint Tóth Péter kórusművének előadása a nőikari műhelyben, Mindszenty Zsuzsánna vezényletével.

Az ünnepi hangversenyfolyam kitűnő műsorvezetője a Bartók Rádió veszprémi származású munkatársa: Bolla Milán volt.

Az összkari műhelyek váltásánál lehetőség nyílt **közös éneklésre**. Az énekléseket vezető karnagyokat a műhelyekben közreműködő kórusok karnagyai közül kérték fel: *Lőfi Gellért, Horváthé Csomó Orsolya, Borbás Károly, Bankó Mónika, Józsa Mónika, Szarka Tamás, Halász Károly, Balatoni Sándor*. Minden éneklésnél nagy segítséget jelentett, és köszönet érte, hogy közreműködtek a VVV dalosai. A közös éneklések koronája a Somos Csaba karnagy úr által vezényelt éneklés volt, Bárdos Lajos: Veszprémi jelhang című kórusműve a hangversenyfolyam végén. Bárdos ezt a kis remeket Veszprém Város Vegyeskarának írta 1958-ban. Erdélyi Ágnes karnagy asszony vezényletével ezzel a kórusművel indult június 3-án 15 órakor a hangversenyfolyam, keretbe foglalta tehát a nagy koncertet az ismét eléneklés, ezúttal zenekari kísérettel megemelve, Balogh Máté hangszerelésében.

Vizsgázott az ActiCity is, amelyet a fesztivál előtt két héttel adtak át EKF beruházásként. Rendezvényünk tapasztalatai tehát segítséget tudnak adni a további finomításokhoz is. Próbatereként és megpihenésre, átöltöztetésre egyaránt ragyogó volt, elismeréssel szóltak róla a résztvevők. A nagy koncert helyszíne viszont a mellette lévő szabad tér volt. A kórusok és zenekarok egy hatalmas emelvényen helyezkedtek el, nagy dobogó - rendszerrel. Védve voltak a naptól, de meg kellett szokni az akusztikai viszonyokat ebben a hatalmas távolságban. Érdemes lenne időt kigazdálkodni helyszíni próbára minden műhely számára! Szintén komoly fejtörést jelentő feladat a nézőtér árnyékolása. Még többen lettek volna jelen a közös énekléseknél is, és még többen hallgatták volna meg a többi műhely produkcióját, ha nem a tűző napon kellett volna ülniük. A legelszántabbak persze próbáltak egyéni megoldásokat találni, de nagyon jó lenne egy árnyékolási megoldás!

A hangversenyfolyamról az alábbi rövid mondat azonban a legtöbbször véleményét tükrözi: „Nagyon szép koncertek álltak össze, komoly szakmai színvonalon.”

Javaslatok is vannak a jövőre nézve: a legfontosabb, hogy legyen több idő a művek megtanulására, felmerül, hogy lehetne kevesebb kórus, lehetne rövidebb; nagy igény mutatkozik arra, hogy a kórusok jobban megismerhessék egymást. *Rengeteg a jószándékú, okos javaslat*, amelyek a szervezők számára alapot adnak a további gondolkodáshoz.

Június 4-én, a Nemzeti Összetartozás napján sok **hangversenyre került sor Veszprémben és a környező településeken**: Ajkán énekelt az Ajkai Pedagógus Énekkar, a Cantabile Vegyeskar, a Forrás Nőikar és a Harmónia Énekegyüttes. Balatonalmádiban a Harmat Gyermekkar, Balatonfüreden a Ferencsik Kamarakórus és a Galántai Kodály Zoltán Daloskör, Balatonfüzfőn a Bárdos Lajos Vegyeskórus, Csopakon a Gaudium Kórus, Küngösön a Musica Ludens Kamarakórus, Litéren a Laudate Kamarakórus és Nagyvázsonyban a Budapesti Lantos Kórus és a Váci Harmónia Kórus. Várpalotán lépett fel a Pueri Castelli Gyermekkar és a Pataky Nőikar, Vászolyban a Diósdői Nőikar. Veszprémben a Telki Nőikar, a Vörösmarty Gyermekkar, a Mecsek Kórus, a Veszprémi Liszt Ferenc Kórustársaság, az Alba Regia Vegyeskar, Zircen a Daróci Bárdos Tamás Vegyeskar és a Maróthi György Kórus. Az időjárás esősre fordult, és ez a szabad térre tervezett koncertek megvalósulását kissé megzavarta, módosította. Az említett tanulmányban azonban a legtöbbször nagy élményt jelentő, jól sikerült hangversenyekről számoltak be.

Hogyan tovább?

Ide kívánczik **dr. Mindszenty Zsuzsánnától** egy új hír:

„Áprilisra tervezzük a budapesti, illetve Budapest környéki Dalvölgyes csapat (5 kórus) közös koncertjét, ahol saját blokkok mellett megszólalnak a Dalvölgy művei is, ezúttal szétosztva a résztvevő karnagyok között a vezénylés feladatát.” A Dalvölgy így is él tovább.

Mindenki kívánja a folytatást. A kórusénekesek és a karnagyok számára a Dalvölgy **az éneklés és a találkozások miatt is** boldogságot jelentő, maradandó élmény volt.

A Dalvölgy gigantikus vállalkozás. Köszönet illeti az „álmok álmodóit” és megvalósítóit!

Hraschek Katalin

karnagy, a Dalvölgy művészeti tanácsának tagja,
a Kóta Ifjúsági Énekkari és Zenepedagógiai Szakbizottságának elnöke

Budapest, 2023. december 16.